Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2025)0231

Drugi svetovni vrh o socialnem razvoju

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. oktobra 2025 o drugem svetovnem vrhu o socialnem razvoju (2025/2654(RSP))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in zlasti člena 3,

– ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 9, 10, 19, 45 do 48 in 145 do 161,

– ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,

– ob upoštevanju Evropske socialne listine,

– ob upoštevanju Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah,

– ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic, ki so ga 17. novembra 2017 razglasili in podpisali Parlament, Svet in Komisija,

– ob upoštevanju akcijskega načrta za evropski steber socialnih pravic in njegovih krovnih ciljev za leto 2030,

– ob upoštevanju izjave iz La Hulpe o prihodnosti evropskega stebra socialnih pravic, ki so jo 16. aprila 2024 podpisali Parlament, Komisija, Evropski ekonomsko-socialni odbor in Svet,

– ob upoštevanju evropskega jamstva za otroke,

– ob upoštevanju evropske strategije za enakost spolov in načrta za pravice žensk,

– ob upoštevanju evropske strategije o pravicah invalidov,

– ob upoštevanju ciljev OZN glede trajnostnega razvoja ter zlasti 1., 2., 8. in 10. cilja,

– ob upoštevanju københavnske deklaracije o socialnem razvoju z dne

14. marca 1995,

– ob upoštevanju temeljnih konvencij Mednarodne organizacije dela (MOD),

– ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN št. 78/318 z dne 16. julija 2024 o modalitetah svetovnega socialnega vrha z naslovom Drugi svetovni vrh o socialnem razvoju,

– ob upoštevanju pakta za prihodnost, sprejetega na vrhu OZN septembra 2024,

– ob upoštevanju politične izjave, sprejete septembra 2023 na političnem forumu o trajnostnem razvoju pod okriljem generalne skupščine OZN,

– ob upoštevanju člena 136(2) Poslovnika,

– ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve,

A. ker je trajnostni razvoj eno od temeljnih načel Pogodbe o Evropski uniji; ker je 17 ciljev trajnostnega razvoja v središču agende za trajnostni razvoj do leta 2030, ki so jo leta 2015 sprejele vse države članice Združenih narodov; ker je bila zavezanost EU Agendi 2030 prenesena v niz preobrazbenih politik EU;

B. ker po vsej EU še vedno obstajajo velike neenakosti med ljudmi in regijami, zlasti vrzel v dohodkih in neenakost med spoloma, inflacija in vse višji življenjski stroški pa nesorazmerno močno vplivajo na gospodinjstva z nizkimi dohodki in ranljiva gospodinjstva; ker je stanovanjska kriza še vedno velik izziv po vsej EU, ki vodi v izključenost s stanovanjskega trga, stanovanjsko negotovost, visoke stanovanjske stroške in neustreznost stanovanj; ker to dolgoročno negativno vpliva na socialno kohezijo, navzgor usmerjeno socialno konvergenco in socialno blaginjo ljudi, ki živijo v EU; ker nekatere študije v finančnem sektorju kažejo, da ima v Evropi najbogatejših 10 % prebivalstva v lasti neverjetnih 67 % vsega bogastva, medtem ko ga spodnja polovica odraslih poseduje le 1,2 %[1]; ker je Ginijev koeficient za EU-27 leta 2023 znašal 29,6 % in se je od leta 2014 nekoliko zmanjšal, pri čemer je 13 držav članic nad tem povprečjem[2];

C. ker se je EU v evropskem stebru socialnih pravic zavezala, da bo do leta 2030 za vsaj 15 milijonov zmanjšala število ljudi, ki jim grozita revščina ali socialna izključenost, od tega bo vsaj pet milijonov otrok; ker podatki v skoraj polovici držav članic kažejo, da se je trend pri

---

1 *Global Wealth Report 2023* (Poročilo o svetovnem bogastvu za leto 2023), banka Credit Suisse AG.

2 *Living conditions in Europe – income distribution and income inequality* (Življenjske razmere v Evropi – porazdelitev dohodka in dohodkovna neenakost), Eurostat, november 2024.

zmanjševanju revščine žal obrnil; ker vsakemu petemu otroku v EU še vedno grozita revščina in socialna izključenost; ker EU ob nadaljevanju sedanjega trenda ne bo dosegla svojega cilja za leto 2030; ker poleg tega energetska revščina prizadene več kot vsakega desetega Evropejca, in se zaradi nje povečuje neenakost; ker so razmere po svetu še slabše, saj skoraj 700 milijonov ljudi živi v skrajni revščini, dodatnih 2,8 milijarde ljudi pa živi med pragom skrajne revščine in standardom 6,85 USD na dan[1], do 35 % ljudi, ki so v zadnjih treh desetletjih izšli iz revščine, pa je znova postalo revnih;

D. ker je bil dosežen napredek pri zastavljenem cilju EU glede zaposlovanja, in sicer da bi moralo biti do leta 2030 zaposlenih najmanj 78 % ljudi, starih od 20 do 64 let; ker je glede na jesensko gospodarsko napoved Komisije za leto 2024 stopnja zaposlenosti v EU dosegla 75,8 %; ker sta bili dve tretjini držav članic na dobri poti, da glede na rast zaposlenosti v letu 2023 dosežeta nacionalni cilj za leto 2030; ker še vedno obstajajo pomembni izzivi, kot so vrzel stopnje zaposlenosti po spolu in visoka stopnja brezposelnosti v nekaterih državah članicah, vztrajna segmentiranost trga dela, visoka stopnja prekarnega in nestandardnega dela[2] ter vztrajne razlike med sektorji in regijami pri dostopanju do kakovostne zaposlitve; ker je revščina v letu 2024 ogrožala 66,6 % brezposelnih in 10,9 % zaposlenih[3];

E. ker je v EU vse slabša uspešnost pri osnovnih znanjih in spretnostih, kot so branje, matematika in naravoslovje, zlasti med prikrajšanimi učenci; ker ta neenakost v izobraževanju ogroža enak dostop do nadaljnjega izobraževanja, možnosti za usposabljanje in kakovostnih zaposlitev ter prispeva k trajni socialni izključenosti in izključenosti s trga dela;

F. ker je EU sprejela cilj, da se bo do leta 2030 vsaj 60 % odraslih vsako leto udeležilo usposabljanja; ker so se države članice zavezale k nacionalnim ciljem, da bi dosegle ta glavni cilj, in ker je trenutno udeležba v državah članicah le 39,5-odstotna;

G. ker bi lahko demografski izzivi, med drugim staranje prebivalstva, nizka rodnost in odseljevanje s podeželja, zlasti odseljevanje mladih v mestna območja, povečali gospodarske neenakosti in škodili družbenemu napredku ter privlačnosti regij EU, trgom dela, javni infrastrukturi in posledično vzdržnosti sistemov socialnega varstva ter še povečali regionalne razlike v EU; ker zato pomenijo strukturni izziv za gospodarstvo EU; ker lahko pomanjkanje delovne sile

---

1 *Poverty, Prosperity, and Planet Report 2024* (Poročilo o revščini, blaginji in planetu za leto 2024), Svetovna banka.

2 *Living and working in Europe 2024* (Življenje in delo v Evropi 2024), Eurofound, 2025.

3 *Living conditions in Europe – income distribution and income inequality* (Življenjske razmere v Evropi – porazdelitev dohodka in dohodkovna neenakost), Eurostat, april 2025.

olajšamo z vključevanjem migrantov na trg dela; ker so med vzroki, ki znatno prispevajo k nizki stopnji rodnosti, pomanjkanje splošnega javnega dostopa do otroškega varstva (za starost od 0 do 3 let) in terciarnega izobraževanja, pomanjkanje dostopnih stanovanj, neobstoj ali nezadostnost otroškega dodatka in nezadostno plačan starševski dopust;

H. ker se v vsej EU povečuje pomanjkanje delovne sile in spretnosti, kar je posledica demografskih sprememb, zelenega in digitalnega prehoda ter povpraševanja po novih znanjih in spretnostih; ker slabi delovni pogoji in neskladja med ponudbo spretnosti in povpraševanjem po njih v nekaterih sektorjih neposredno omejujejo zmožnost EU, da privabi in zadrži talente iz tretjih držav in znotraj Unije; ker lahko kakovostna zaposlitev, višje plače in stabilnost delovnih mest ter vključevanje državljanov tretjih držav na trge dela pomagajo pri reševanju teh izzivov;

I. ker poročilo Eurofounda za leto 2024 kaže, da se stopnja samomorilnosti po desetletjih upadanja od leta 2021 povečuje; ker je treba storiti več za odpravo vzrokov duševnih motenj v delovnih in življenjskih razmerah[1];

J. ker podjetja socialnega gospodarstva, tudi socialna podjetja, zajemajo različne vrste zasebnih subjektov, ki so neodvisni od javnih organov, kot so zadruge, vzajemne družbe, združenja (vključno z dobrodelnimi organizacijami), fundacije (vključno s socialnimi podjetji za vključevanje na trg dela in drugimi pravnimi oblikami, odvisno od posamezne države članice EU); ker je tem raznolikim podjetjem in organizacijam, ki delujejo na vseh področjih dejavnosti, skupna močna identiteta, ki temelji na skupnih vrednotah in značilnostih, kot so enakost spolov, lokalna in regionalna odgovornost, občutljivost za podnebne in okoljske izzive, vključenost in demokratično upravljanje, prednost posameznikov in socialnega namena pred kapitalom ter ponovno vlaganje večine dobička za doseganje ciljev podjetja ali organizacije glede trajnostnega razvoja ali ciljev v skupnem in splošnem interesu, posledično pa tudi omejena delitev dobička in sredstev med člane ali deležnike;

K. ker raziskava Eurofounda glede na zelo počasno zmanjševanje razlik v plačah med spoloma kaže, da mnoge države članice še vedno niso uvedle ukrepov za preglednost plač in da večina dosedanjih nacionalnih instrumentov še ne zahteva, da se vse delo vrednoti enako[2];

L. ker je pravična mobilnost delovne sile zapisana v primarnih

---

1 *Mental health in the European Union and Norway: risk groups, trends, services and policies* (Duševno zdravje v Evropski uniji in na Norveškem: rizične skupine, trendi, storitve in politike), Eurofound, 2025, v pripravi.

2 *Further experiences with pay transparency* (Nadaljnje izkušnje s preglednostjo plač), Eurofound, 2025, v pripravi.

pogodbah in ponuja priložnosti za podjetja in delavce ter bi jo bilo treba spodbujati med delavci v EU in med delavci iz tretjih držav, hkrati pa zagotavljati polno spoštovanje in uveljavljanje delavskih in socialnih pravic, tudi za državljane tretjih držav, prek zakonitih migracijskih poti, enake obravnave in nediskriminacije ter z bojem proti neprijavljenemu delu;

M. ker tristranska struktura in široko članstvo Mednarodne organizacije dela potrjujeta, da je to vodilna organizacija na področju svetovnih delovnih standardov; ker se v okviru poslanstva Mednarodne organizacije dela, da spodbuja socialno pravičnost, njena temeljna načela in pravice pri delu osredotočajo na zagotavljanje pravičnega in dostojnega delovnega okolja za vse, vključno s svobodo združevanja in pravico do kolektivnih pogajanj, odpravo vseh oblik prisilnega ali obveznega dela, učinkovito odpravo dela otrok, odpravo diskriminacije pri zaposlovanju in poklicih ter pravico do varnega in zdravega delovnega okolja; ker so te pravice v EU zaščitene s primarnima pogodbama EU, Listino o temeljnih pravicah in pravnim redom EU na področju delovnega prava; ker se nekatere države članice srečujejo z izzivi pri izvajanju in izvrševanju teh obveznosti;

N. ker imajo socialni partnerji in organizacije civilne družbe poglavitno vlogo pri zagotavljanju dostojnih delovnih pogojev ter spodbujanju socialne pravičnosti in enakosti; ker je industrijska demokracija po podatkih Eurofoundove raziskave tesno povezana s kakovostjo dela in zaposlenosti ter industrijsko konkurenčnostjo[1];

1. meni, da bi si morale Komisija in države članice bolj prizadevati za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic v skladu z izjavo iz La Hulpa in ambiciozno posodobitvijo akcijskega načrta, da bi dosegli krovne cilje za leto 2030; poziva Komisijo, naj kot del novega akcijskega načrta po potrebi dopolni krovne cilje in predlaga zakonodajne pobude za celovito izvajanje evropskega stebra socialnih pravic;

2. poziva Komisijo in države članice, naj sodelujejo s Parlamentom pri oblikovanju novega evropskega socialnega dogovora za prihodnost z jasnimi zavezami in naložbami na naslednjih področjih: zmanjšanje tveganja revščine in socialne izključenosti v EU ter doseganje neto ničelnih emisij v EU do leta 2050;

3. priznava, da so tri osrednje teme svetovnega vrha o socialnem razvoju leta 1995 v Københavnu še vedno umestne in pomembne ter da so medsebojno povezane in se vzajemno krepijo in veljajo za vse tri stebre socialnega razvoja, in sicer izkoreninjenje revščine, polno in produktivno zaposlenost ter dostojno delo za vse in socialno

---

1 *Measuring key dimensions of industrial relations and industrial democracy* (Merjenje ključnih razsežnosti odnosov med delodajalci in delojemalci ter industrijske demokracije), Eurofound, december 2023.

vključenost;

4. poudarja, da je pri opredelitvi tveganj in spremljanju napredka k socialni in plačni konvergenci navzgor, zmanjševanju neenakosti, krepitvi sistemov socialne zaščite in spodbujanju dostojnih delovnih pogojev in podpornih ukrepov, treba uporabiti pregled socialnih kazalnikov in okvir za socialno konvergenco, da se pri prehodih zagotovi poštenost; v zvezi s tem poudarja, da je treba zagotoviti trajnostno, socialno pravično in vključujočo Evropo, v kateri bodo socialne pravice v celoti zaščitene in varovane; opozarja, da je za državljane EU socialna Evropa ena od njihovih prioritet; zato poudarja, da mora Komisija nujno predložiti sveženj o kakovostnih delovnih mestih, vključno s potrebnimi zakonodajnimi pobudami in naložbami za zagotavljanje kakovostnih delovnih mest;

5. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo demokracijo na delovnem mestu, socialni dialog in kolektivna pogajanja, zaščitijo pravice delavcev, zlasti v okviru zelenega in digitalnega prehoda; poudarja, da je treba v naslednjem večletnem finančnem okviru še naprej dodeljevati zadostna sredstva za podporo socialnemu dialogu in kolektivnim pogajanjem ter okrepiti zmogljivosti socialnih partnerjev; poziva, naj se zagotovi enako plačilo za enako delo za moške in ženske, izboljša preglednost plačil in odpravi neenakost na podlagi spola, da bi odpravili razliko v plačah, pokojninah in v stopnji zaposlenosti med spoloma v EU; poziva Komisijo in države članice, naj na vseh področjih politike in v vseh zakonodajnih aktih upoštevajo načelo enakosti spolov;

6. poziva k okrepitvi prizadevanj za boj proti nasilju, diskriminaciji in nadlegovanju v svetu dela; poudarja pomen preventivnih in zaščitnih ukrepov na delovnem mestu za varovanje dobrega počutja ter telesnega in duševnega zdravja delavcev; ugotavlja porast psiholoških stisk, ki izhajajo iz novih oblik organizacije dela, nepretrgane povezanosti in digitalnega nadzora[1];

7. želi spomniti, da se v agendi OZN za trajnostni razvoj do leta 2030 in z njo povezanih ciljih priznava, da je izkoreninjenje revščine v vseh njenih oblikah in razsežnostih, vključno s skrajno revščino, največji svetovni izziv in nepogrešljiv pogoj, da se doseže trajnostni razvoj ter da nihče ne bi smel biti zapostavljen in da bomo najprej ponudili roko najbolj zapostavljenim; zato poziva k celostnemu pristopu k odpravljanju revščine, socialni zaščiti in vključevanju ter k predlogu ambiciozne strategije, ki jo bo spremljala zadostna podpora v naslednjem večletnem finančnem okviru, na podlagi prihodnjega samoiniciativnega poročila Parlamenta o strategiji EU za boj proti revščini in ambicioznega načrta za cenovno dostopna stanovanja za reševanje stanovanjske krize in boj proti brezdomstvu; poudarja, da morajo te nove pobude dopolnjevati druge sorodne strategije EU, da

---

1 *Living and Working in the EU e-survey 2024* (e- raziskava Življenje in delo v Evropi 2024), Eurofound, 2024.

bi zagotovili večdimenzionalni pristop k boju proti revščini; želi spomniti, da je Komisija že leta 2020 ocenila, da za zapolnitev potreb državljanov vsako leto manjka socialnih naložb v vrednosti 192 milijard EUR; v zvezi s tem poudarja vlogo ustreznih evropskih skladov v boju proti revščini in socialni izključenosti ter poudarja, da je treba v naslednjem večletnem finančnem okviru ohraniti močne samostojne instrumente za boj proti revščini in socialni izključenosti;

8. želi spomniti tudi na vlogo EU pri socialnem razvoju tretjih držav, na primer prek skladov, kot je Globalna Evropa; močno obžaluje, da je več držav umaknilo razvojno financiranje, tudi za socialni razvoj, kar ima uničujoče posledice za življenje in preživetje ljudi; poziva EU naj v tem in naslednjem večletnem finančnem okviru še naprej odločno podpira socialni razvoj v tujini, da bi zagotovila stabilnost in stabilno financiranje, ter naj sodeluje z vsemi ustreznimi akterji, da bi omogočila nadaljnjo zavezanost ciljem socialnega razvoja na svetovni ravni;

9. poziva vse države članice, naj si še naprej prizadevajo za odpravo revščine otrok z izvajanjem svojega nacionalnega akcijskega načrta za evropsko jamstvo za otroke, in poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo za to jamstvo v naslednjem večletnem finančnem okviru dodeljena znatna proračunska sredstva;

10. pozdravlja nedavno sprejetje direktive o platformnem delu[1] kot prelomni korak k zaščiti delavcev v digitalnem gospodarstvu; poudarja, da je treba enako zaščito razširiti na delavce v vseh sektorjih, na katere vpliva umetna inteligenca, pri čemer je treba zagotoviti, da bo načelo človeškega nadzora postalo zavezujoč standard, in ponovno poziva k novim pravnim pobudam o umetni inteligenci in algoritemskem upravljanju na delovnem mestu ter k pravici do odklopa; opozarja, da bi morala biti uvedba umetnointeligenčnih sistemov v skladu z zelenim prehodom in podnebnimi cilji; poudarja, da je treba ustvariti trajnostna kakovostna delovna mesta v razvijajočih se sektorjih ali sektorjih, ki med dvojnim prehodom doživljajo preobrazbo, in okrepiti pravni okvir za upravljanje in predvidevanje prehodov ter spodbujati vlogo in sodelovanje socialnih partnerjev in spodbujanje vključujočih politik za trg dela;

11. poudarja, da je treba še naprej zagotavljati brezplačno in kakovostno javno izobraževanje, kakovostne politike usposabljanja in vseživljenjsko učenje, ki bodo vodili do kakovostnih delovnih mest, ki zagotavljajo dostojno plačo, ter splošni dostop do njih; ugotavlja, da morajo biti programi za strateško izpopolnjevanje, preusposabljanje in usposabljanje na voljo vsem delavcem, tudi invalidom, da jih je

---

[1] Direktiva (EU) 2024/2831 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2024 o izboljšanju delovnih pogojev pri platformnem delu (UL L, 2024/2831, 11.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2831/oj).

treba kombinirati s pomočjo za usposabljanje ter da bi morali biti prilagojeni potrebam in zmogljivostim delavcev; zato poziva k uvedbi individualne pravice do usposabljanja in izpopolnjevanja za delavce na ravni EU;

12. poudarja, da glede na podnebno krizo in krizo biotske raznovrstnosti ter gospodarske in demografske izzive nobena generacija ali regija v EU, ne zdaj ne v prihodnje, ne bi smela biti zapostavljena ter da bi moral biti zagotovljen splošni dostop do pravičnega prehoda za vse; poziva k predstavitvi pobud za podporo mladim, starejšim in invalidom ter ukrepov za regije, v katerih število prebivalcev upada, kot so boljši dostop do infrastrukture brez ovir, vključno z javnim prometom, digitalno povezljivostjo in cenovno dostopnimi stanovanji, javnimi storitvami, zdravstvenim varstvom, dolgotrajno oskrbo ter vzgojo in varstvom predšolskih otrok, pa tudi k vlaganju v boljše zaposlitvene možnosti za preprečevanje odseljevanja; poziva države članice, naj na podlagi splošnih pravic zagotovijo dostop do visokokakovostnih javnih storitev in naj vanje vlagajo; Komisijo in države članice poziva tudi, naj v celoti izvajajo evropsko strategijo oskrbe, ki bo zagotavljala kakovostne, cenovno ugodne in dostopne storitve oskrbe po vsej EU;

13. poziva EU in države članice, naj zagotovijo, da bo zeleni prehod socialno pravičen, s posebno podporo za delavce, gospodinjstva, regije in podjetja, ki so jih prizadele strukturne spremembe in nove zahteve trga dela; ugotavlja, da lahko strategije za prilagajanje podnebnim spremembam in njihovo blaženje, če se skrbno oblikujejo v trdnem socialnem dialogu, pomagajo ustvariti odporne gospodarske ekosisteme, kakovostna delovna mesta, trajnostna podjetja in bolj vključujoče družbe, kjer nihče ne bo prezrt;

14. poziva Komisijo in države članice, naj izhajajo iz Socialnega sklada za podnebje in s podporo EU postavijo temelje za prilagajanje in krepitev shem socialne zaščite na nacionalni ravni, da bi zagotovili socialno odpornost proti vplivom, ki jih imajo podnebne spremembe in degradacija okolja na delovna mesta in življenjske pogoje, ter poskrbeli, da bodo prizadete skupnosti v celoti pripravljene na nov trg dela;

15. poziva k dodatni podpori državljanom tretjih držav, da se vključijo na trg dela EU in v celoti izkoristijo svoje talente, z visokokakovostnimi delovnimi mesti in delovnimi pogoji, okrepljenimi z učinkovito politiko vključevanja, ki bo v celovito dopolnjevala izkoriščanje potenciala talentov iz EU;

16. poziva k pozornemu spremljanju aktivnih ukrepov na trgu dela, pa tudi k ustrezni dohodkovni podpori, dostopu do dostojnih in cenovno dostopnih stanovanj ter splošnemu zagotavljanju socialne varnosti, da bi zagotovili enakopravno udeležbo tistih, ki so najbolj oddaljeni od trga dela, zlasti žensk, invalidov, migrantov, oseb LGBTIQ+, mladih, ki vstopajo na trg dela, starejših, oseb na podeželskih in

oddaljenih območjih, dolgotrajno brezposelnih ter Romov in drugih manjšin; poudarja tudi, da samozaposleni potrebujejo ustrezno socialno zaščito in podporo; v zvezi s tem opozarja, da so ravni minimalnega dohodka v EU večinoma precej pod nacionalnimi pragovi revščine; poziva države članice, naj v celoti izvajajo priporočilo Sveta o zadostnem minimalnem dohodku[1]; opozarja na pomembno vlogo, ki jo imajo sistemi minimalnega dohodka na svetovni ravni, saj ljudem pomagajo, da se rešijo iz revščine;

17. meni, da je socialno gospodarstvo pomembno gonilo izvajanja evropskega stebra socialnih pravic in njegovih ciljev, saj pogosto zagotavlja zaposlitev in izpopolnjevanje ranljivim in izključenim skupinam; poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo podporo vsem podjetjem socialnega gospodarstva, da bi spodbujale kakovostno, dostojno in vključujoče delo; poudarja, da projekti socialnega gospodarstva v splošnem zahtevajo tesno partnerstvo z javnimi organi, zato poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo okvir za sodelovanje med javnimi organi in organizacijami socialnega gospodarstva;

18. poudarja, da je za doseganje ciljev trajnostnega razvoja za leto 2030 potrebna tudi uporaba načel dobrega upravljanja, ki temeljijo na pravni državi, odgovornih institucijah, učinkovitem izvajanju, spremljanju in izvrševanju ter preprečevanju pravne negotovosti, tudi v državah kandidatkah za članstvo v EU; poziva, naj se v politično izjavo, sprejeto na drugem svetovnem vrhu, vključijo pomembne zaveze za doseganje ciljev trajnostnega razvoja in odpravo trdovratnih vrzeli v socialnem razvoju ter strogi mehanizmi spremljanja in pregleda; poudarja, da je treba redno izvajati temeljit proces pregleda, ki vključuje ministrske izjave vsaki dve leti; podpira oživitev Komisije OZN za socialni razvoj ter večjo vključenost ministrstev za delo in socialnih partnerjev in poziva Mednarodno organizacijo dela, naj prevzame vlogo osrednjega organa za spremljanje zavez;

19. želi opomniti, da sta mir in globalno sodelovanje temeljna pogoja za doseganje trajnostnega razvoja v Evropi in po svetu; poudarja, da mora imeti EU vodilno vlogo na področju mednarodnih človekovih pravic, tako da v celoti in učinkovito izvaja mednarodne instrumente za človekove pravice; ugotavlja, da je treba svetovno zavezanost instrumentom za človekove pravice okrepiti tudi z uporabo diplomatskih in gospodarskih priložnosti, pa tudi za omogočanje drugim, kot so nevladne organizacije in sindikati, da si svobodno prizadevajo za spodbujanje standardov človekovih pravic in socialnih standardov po vsem svetu; poziva države članice OZN, naj na svojem ozemlju podprejo in spodbujajo vlogo socialnih partnerjev in organizacij civilne družbe ter zagotovijo njihovo smiselno vključitev v pripravo vrha in nadaljnje ukrepanje po njem; poudarja, da lahko

---

[1] Priporočilo Sveta z dne 30. januarja 2023 o zadostnem minimalnem dohodku za aktivno vključevanje (UL C 41, 3.2.2023, str. 1).

močno sodelovanje več deležnikov pri oblikovanju politik in učinkovita kolektivna pogajanja znatno prispevajo k napredku pri doseganju ciljev socialnega razvoja; opozarja, da se lahko za človekove in socialne pravice verodostojno zavzemajo le države, ki same izpolnjujejo svoje obveznosti;

20. poziva OZN in vse sodelujoče države, zlasti države gostiteljice socialnega vrha, naj v celoti spoštujejo delavske in socialne pravice, tudi z ratifikacijo temeljnih konvencij Mednarodne organizacije dela in zavezanostjo vrednotam iz socialne deklaracije; poudarja pomen evropskega stebra socialnih pravic in deklaracije iz La Hulpe za izgradnjo močne socialne Evrope; poudarja, da se je treba znova zavezati doseganju socialnih ciljev EU in ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030 v Evropi in po svetu;

21. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je napredek pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja po vsej EU počasen, saj se je hitrost napredovanja med letoma 2020 in 2023 upočasnila na manj kot polovico tiste v obdobju 2016–2019; izraža zaskrbljenost, ker cilji trajnostnega razvoja niso bili izrecno omenjeni v političnih usmeritvah sedanje predsednice Evropske komisije; poudarja, kako pomembno je okrepiti zavezanost EU socialnemu napredku in doseganju ciljev trajnostnega razvoja; poziva Komisijo in države članice, naj spoštujejo svojo zavezanost skupnim ciljem EU, zlasti pa členu 3 Pogodbe o Evropski uniji; v zvezi s tem poziva EU, naj si konstruktivno prizadeva za sprejetje pogodbe OZN o podjetništvu in človekovih pravicah, ki bi urejala dejavnosti nadnacionalnih družb in drugih podjetij, podpirala prakse poštenega plačila v EU in zunaj nje ter žrtvam nepoštenih praks glede plačila omogočila, da zahtevajo odškodnino;

22. poziva EU, naj v skladu s priporočilom Mednarodne organizacije dela št. 204 podpre svetovni prehod z neformalne na formalno zaposlitev, in sicer z uveljavljanjem pravičnih standardov dela, dostojnega dela in dostopa do socialne zaščite; spodbuja k vključitvi tega cilja v politike EU za delovanje na področju razvoja, trgovine in zunanjega delovanja;

23. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.